

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Institutionen för anatomi, fysiologi och
biokemi

Ridlärares instruktioner – omfattning och innehåll

Scope and range of riding teachers' instructions

Alice Ersson

Examensarbete • 15 hp

Hippolog - kandidatprogram

Examensarbete på kandidatnivå, K110

Enheten för hippologutbildning

Uppsala 2020

Omfång av och innehåll i ridlärares instruktioner

Scope and range of riding teachers' instructions

Alice Ersson

Handledare: Susanne Lundesjö-Kvart, Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för anatomi, fysiologi och biokemi

Examinator: Gabriella Thorell, Ridskolan Strömsholm

Omfattning: 15 hp

Nivå och fördjupning: Grundnivå, G2E

Kurstitel: Examensarbete i hippologi

Kurskod: EX0864

Program/utbildning: Hippolog – kandidatprogram

Kursansvarig institution: Institutionen för anatomi, fysiologi och biokemi

Utgivningsort: Uppsala

Utgivningsår: 2020

Serietitel: Examensarbete på kandidatnivå

Delnummer i serien: K110

Elektronisk publicering: <https://stud.epsilon.slu.se>

Nyckelord: Instruktion, ridlektion, ryttarkänsla, ridlärare

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap
Institutionen för anatomi, fysiologi och biokemi
Enheten för hippologutbildning

INNEHÅLL

ABSTRACT.....	2
Scope and range of riding teachers' instructions	2
INTRODUKTION	2
TEORIAVSNITT.....	4
Ridning, ryttarkänsla och praktisk kunskap	4
Instruktioner om praktisk kunskap.....	6
Olika instruktionstyper.....	7
MATERIAL OCH METODER	9
Datainsamling.....	9
Analys.....	10
Förförståelse	11
Etiska överväganden	11
Instruktionernas utformning.....	11
RESULTAT	12
Beskrivning av ridlektionerna	12
Sammanställning av lektionerna	18
DISKUSSION.....	20
Kommunikation med eleverna	20
Positiv feedback och feedback om förändring	21
Avsaknaden av korrektioner under ridlektioner.....	21
Hästens roll under lektionen.....	22
Att lära ut ryttarkänsla.....	23
Skifte mellan instruktionsfokus.....	24
Material, metoder och felkällor	24
Framtida studier.....	25
Slutsats	25
SAMMANFATTNING.....	25
FÖRFATTARENS TACK	26
REFERENSER	26
Litteratur.....	26

ABSTRACT

Scope and range of riding teachers' instructions

When Swedish riding schools became established, teachers often were former military and the culture as well as language from that time can still be seen during riding lessons today. The tradition with lessons in groups also maintains and a normal group lesson has between six and ten riders. The riding teacher uses different kind of instructions to guide the students during a lesson. The instructions given can be both group-based and individual. Instructions can be given in the form of for example directives, positive feedback or corrections. The aim of the study was to investigate scope and range of riding teachers' instructions. Six teachers were video observed during riding lessons with between five and eight riders. Each lesson lasted for about 45-60 minutes. The recordings were transcribed and the instructions were analysed in terms of both content and frequency. The results show a similarity between riding teachers regarding the proportions between the different instructions with positive feedback and instructions regarding the rider's positions and aids being the biggest parts. The results also showed that the teacher's continuously shift focus of instruction between the riders' position and aids, the equestrian feel, and the horses' action. In conclusion this gives an insight in riding teachers' complex work when addressing instructions to a group of students during riding lessons.

INTRODUKTION

När jord- och skogsbruket moderniserades efter andra världskriget tog maskiner över hästarnas roll i samhället. I samband med det växte de svenska ridskolorna fram. Ridskolornas uppgift blev att vidareutbilda och bibehålla hästarnas fysiska status. Instruktörerna på ridskolorna var militärer utbildade vid Arméns rid- och körskola, förlagd på Strömsholm. Vid mitten av 1950-talet erbjöds civila för första gången att delta på kurserna på Strömsholm och år 1968 bildades Ridskolan Strömsholm och ridfrämjandet övertog instruktörsutbildningarna från armén. (Thorell 2017)

Ridlektioner som hölls hade ett tydligt auktoritärt ledarskap med en hierarkisk kultur. Ridläraren stod i manegen och gav kommandon och instruktioner till de ridande som förväntades lyda utan att ifrågasätta. Det fanns en tydlig envägskommunikation under ridlektionerna. Det fanns också en manlighetsuppfostran där smärta var något som skulle jobbas igenom och rädsla var inte något som det talades om. Det fanns inget barnperspektiv i undervisningen utan barn behandlades på samma sätt som vuxna under ridlektionerna. (Thorell 2017)

Under mitten av 1980 - talet fanns cirka 100 ridklubbar i Sverige. I början av 2000 - talet hade antalet uppgått till över 1000 stycken, varav ungefär hälften bedrev ridskoleverksamhet. I takt med att antalet ridande på ridskola ökade blev också barn och ungdomsverksamheten större. Tack vare bidrag från socialdepartementet tog Ridfrämjandet tillsammans med Ulla Ståhlberg fram litteratur som riktade sig mot pedagogik inom barnundervisning. Sedan dess har utvecklingen fortsatt och idag sker pedagogisk träning i varierad grad för alla som utbildar sig inom ridläraryrket. (Thorell 2017)

Ridskolor och ridlektioner idag har ofta en liknande utformning som när de första

ridskolorna kom till. Någon typ av samling och hästutdelning sker innan lektionsstart, eleverna iordningställer sina hästar och leder dem gemensamt till ridhuset. Efter att eleverna har suttit upp startar lektionen med en framridning. Denna följs av en huvuduppgift och avslutas med en nedvarvningsdel och feedback från ridläraren. På ridskola sker ridundervisning ofta i grupp och ridlektioner är ungefär 60 minuter långa. Ridundervisningen är ofta instruktionstät, men det skiljer sig mellan ridlärare. Vissa ridlärare ger få instruktioner och framförallt kommandon riktade till alla elever i gruppen. Andra undervisar mer intensivt och med individuella instruktioner i kombination med gruppkommandon. Ridläraren ger instruktioner medan eleverna rider och under tiden de utför en övning (Lundesjö Kwart 2013). Lundesjö Kwarts (2013) studie ger en överblick över hur ridlärare undervisar men innehållet i olika instruktioner har inte analyserats.

Ridning är en form av praktisk kunskap. Den praktiska kunskapen består av att ryttaren använder sin kropp för att påverka hästen. Ryttarens aktiva användning av sin kropp utgör ryttarens hjälper. Ryttaren använder dessa hjälper för att påverka hästen och förmå den att utföra det som ryttaren vill. Den praktiska kunskapen kan inte läras in endast genom att läsas om utan den behöver praktiseras i verkligheten. Inom ridningen innebär det att en skicklig ryttare instinktivt kan agera när en situation dyker upp med hästen, det kan kallas ryttarkänsla. Om hästen blir rädd och springer iväg kommer ryttaren tack vare sin praktiska kunskap hålla sin balans på hästen och bromsa genom att dra i tyglarna. När en nybörjare ska öva upp sin praktiska erfarenhet krävs tid, träning samt en ridlärare som klarar av att förmedla konkreta instruktioner kopplat till en abstrakt känsla. (Zetterqvist Blokhuis 2019)

Problemställning

Ryttare får hästen att agera genom att ge olika hjälper. För att som ryttare få till en bra hjälpgivning krävs tajming och känsla, något som ryttaren behöver lära sig och öva på. Ridlärare har en viktig roll i elevers utveckling av denna praktiska kunskap och ryttarkänsla. Att klargöra vilken sorts instruktioner ridlärare ger till elever under pågående ridning är av intresse för att öka förståelsen för ridelevernas undervisningssituation och hur ryttare lär sig rida med ridlärarens instruktioner till stöd. Kunskapen kan användas vid framtida ridlärarutbildningar och den är även överförbar till annan undervisning om en praktisk kunskap.

Syfte

Syftet med studien är att undersöka omfattningen av och innehållet i instruktioner under ridlektioner

Frågeställning

Vilken typ av instruktioner ger ridläraren?

Vad fokuserar de olika instruktionerna på?

I vilken omfattning ger ridläraren olika typ av instruktioner?

TEORIAVSNITT

I teoriavsnittet presenteras först tidigare studier om ridning och ryttares kommunikation med hästen. Därefter följer ett avsnitt om instruktioner, både generell kunskap om olika former av instruktioner och de studier som finns om instruktioner vid ridundervisning.

Ridning, ryttarkänsla och praktisk kunskap

Ryttares hjälpgivning och agerande

Ryttaren har olika resurser för att kommunicera med och påverka hästen. De kallas ryttarens hjälper och består av ryttarens kropp och dess påverkan på hästen. Ryttaren kan använda sig av vikt-, skänkel- och tygelhjälp samt förstärkningshjälp i form av röst, spö och sporrar för att kommunicera med hästen. Ryttaren samverkar mellan dessa hjälper för att få hästen att gå i utvald gångart, utvalt tempo och vald väg. Målet för ryttarens utveckling är att genom korrekt hjälpgivning kunna ge mindre och mindre hjälper, för att till slut ge så små hjälper att åskådarna inte kan se dem, samtidigt som hästen är väl med på ryttarens intentioner. Vikthjälperna består av ryttarens säte i sadeln, blick åt vald rörelseriktning samt ryttarens förmåga att spänna bål- och rygparti i rätt timing. Skänkelhjälporna består av ryttarens fötter och ben. Skänklarna används genom att tryckas mot hästens mage för att förmå den att flyttas sin kropp framåt eller i önskad riktning. Ryttarens tygelhjälp består av ryttarens underarm, hand och tygel fram till hästens bett. Tygelhjälporna verkar när ryttaren kramar handen om tygeln och spänner kontakten som leder fram till hästens bett. (Miesner et al. 2003)

Hästens agerande

I en studie där ryttare intervjuades beskrivs det hur de intervjuade ryttarna ser olika på hästens roll. Vissa ryttare anser att hästen är ett verktyg som ska lyssna och svara på ryttarens hjälper. Andra ser hästen som en aktiv och likvärdig partner som influerar ryttarnas ridning. Vissa ryttare beskriver hästen som en lärare. Om ryttarna gör rätt visar hästen det genom att aktivt utföra en rörelse på rätt sätt. Om ryttaren inte gör rätt visar hästen det genom att inte utföra rörelsen förrän ryttaren har justerat sina hjälper och ger signalen rätt. Hästar som har lärt sig utföra svårare moment besitter därför en kunskap och kan genom den hjälpa mindre erfarna ryttare att hitta rätt känsla i kroppen. Den fysiska kontakten som ryttaren har med hästen gör att ridning blir en praktisk kunskap. (Zetterqvist Blokhuis 2019)

Hagström (2014) utgick ifrån en litterär gestaltning och pedagogisk filosofi och har analyserat den pedagogiska relationen mellan häst och människa samt hur den blir till. Hagström (2014) beskriver hästen som sin vän och inte som ett verktyg. Författaren menar att de arbetar tillsammans i respekt och med ett ömsesidigt förhållningssätt. Under den tid som författaren har haft sin häst har de lärt känna varandra och utvecklat en relation. Hagström (2014) beskriver hästens kommunikation som tyst men tydlig. Författaren menar att hästen genom sitt kroppsspråk beskriver för ryttaren vad den känner. Andersson et al. (2012) beskriver också kommunikationen mellan människa och häst. Författarna menar att hästarna använder sitt kroppsspråk, men att det ibland kan vara likartade rörelser om hästen trivs eller om den inte trivs med en situation. En häst som böjer halsen bort från ryttaren kan aktivt vilja komma undan ett moment i hanteringen men den kan också be om att bli kliad på halsen. Andersson et al. (2012) beskriver hur ett eget språk uppstår mellan häst och ryttare. Författarna menar på att det

språket inte alltid går att beskriva och ofta är svårt att sätta ord på, men att det är det språket som möjliggör kommunikationen mellan häst och människa.

Lundesjö Kwart (2013) menar att ridning är speciellt ur undervisningssyfte då hästen finns med som en tredje part. Ridlärare har olika sätt att se på hästens roll under en ridlektion. Efter intervjuer med ridlärare visar Lundesjö Kwart (2013) att flera ridlärare ser hästarna som kollegor med en betydande roll för elevernas förmåga att lära. Vissa ser det som sin uppgift att under en ridlektion ta hästarnas parti och förklara för eleverna hur de på bästa sätt lär sig hantera och rida hästen, allt för hästarnas välfärd. Lundesjö Kwart (2020) menar att elever behöver lära sig att tolka hästarnas signaler och ridlärarna fungerar som en mellanhand. Ridlärarnas uppgift blir att beskriva och förklara för eleverna vad hästen försöker uttrycka genom sitt beteende. Ridlärarna har i sammanhanget kunskapen om hur man kommunicerar med hästen och behöver förmedla detta till eleverna (Lundesjö Kwart 2020).

Ryttarkänsla

Zetterqvist Blokhuis (2019) beskriver hur en duktig ryttare inte bara behöver teknisk skicklighet för att lyckas med sin ridning, utan även behöver utveckla sin ryttarkänsla. Ryttarkänsla beskrivs bland annat som en kommunikationsform mellan två arter, häst och ryttare, som oberoende av ord skapar gemensam förståelse. Det beskrivs också som känslan av att flyga eller att dansa. På samma sätt som en musiker anammar ett musikstycke behöver en ryttare anamma rytmen hos hästen för att lära sig ryttarkänsla. Ryttarkänsla innebär även att ryttaren agerar instinktivt på oförutsedda händelser från hästen, men att det görs med en bakomliggande etisk tanke. I varje handling utförd av ryttaren behövs ett individuellt och flexibelt beslut baserat på gott omdöme i förhållande till situationen i fråga. Likartade situationer kräver inte alltid samma agerande. Eftersom det finns en svårighet i att lära sig ryttarkänsla finns även en svårighet i att lära ut ryttarkänsla. För att beskriva och lära ut ryttarkänsla behöver instruktören själv förstå den känslan som ska läras ut. Det finns en bild av att undervisningen i Sverige fokuseras mer på teknik och faktiskt utförande än på ryttarkänsla. (Zetterqvist Blokhuis 2019)

Den praktiska kunskapen i ridning består av att ryttaren använder sina tidigare nämnda hjälper för att påverka hästen på olika sätt (Miesner et al. 2003). Ryttarkänsla är en del av den praktiska kunskapen och handlar om att ryttaren använder rätt hjälp vid rätt tillfälle och i rätt proportion (Zetterqvist Blokhuis 2019).

I en studie av Lundesjö Kwart (2013) intervjuades ridlärare angående bland annat undervisning om ryttarkänsla. Det rörde meningsskiljaktigheter mellan de intervjuade gällande huruvida ryttarkänsla bör läras ut på ridskola eller inte. Några av ridlärarna svarade att de ansåg att det var upp till eleverna själva att lära sig känna hästen och förstå ryttarkänsla medan andra ansåg att de på grund av tidsbrist under grupplektioner inte hann förmedla och följa upp instruktioner om ryttarkänsla. De flesta ridlärarna var eniga om att de försökte förmedla en känsla till eleverna under lektionerna, men att det var tidsbristen och en önskad variation av lektionsupplägg som hindrade dem. Några av ridlärarna nämnde att de vid privat undervisning hade lättare att lära ut ryttarkänslan då det lättare förs en dialog mellan ryttare och tränare vid privat undervisning. (Lundesjö Kwart 2013)

Lundesjö Kwart (2020) visade hur ridläraren växlar fokus när eleverna blev instruerade individuellt. Ridläraren instruerar elevens sits, position och inverkan och växlar

däremellan till att instruera om hästens rörelser och agerande. Ridläraren undervisade även hur en rörelse utfördes eller kändes. Detta för att hjälpa eleven att hitta rätt ryttarkänsla. (Lundesjö Kwart 2020).

Instruktioner om praktisk kunskap

Ekström & Lindström (2012) gjorde en studie om instruktioner för att lära ut praktisk kunskap till individer i grupp. Studien undersökte undervisningen vid en lektion i virkning. En lärare följdes under en lektion där målet var att eleverna skulle klara av att lägga upp maskor. En av eleverna visade tydliga svårigheter med att genomföra övningen, vilket gjorde att läraren fokuserade extra på denna elev. När läraren såg att eleven fick problem började läraren med att ge instruktioner på hur problemet skulle lösas riktade till helklass. När eleven fortsatte att ha problem valde läraren att interagera direkt med eleven. Läraren började instruktionen med att beskriva vad eleven skulle göra, därefter följde ett moment när eleven fick prova själv samtidigt som läraren gav instruktioner. Instruktionen avslutades när eleven utförde momentet och läraren berömde eleven. Författarna menar att instruktionerna som gavs i första hand inte var menade för att eleverna skulle uppnå produkten färdiga maskor utan snarare att eleverna skulle få förståelse och färdighet i den praktiska kunskap som krävdes för att utföra momentet. Författarna beskrev hur det kan vara svårt att förstå om eleverna har förstått och lärt sig något av undervisningen, framför allt om den sker i grupp. Vid inläring av en praktisk kunskap är det lättare att se om eleverna har förstått och lärt sig något då eleverna själva utövar momentet i praktiken efter instruktioner. (Ekström & Lindström 2012)

Instruktioner vid ridundervisning

I kompendiet av Aronsson och Zetterqvist Blokhuis (2001) beskrivs det språk som ridläraren bör använda, vilket också är det språk som alla ridlärare utbildade via kurser eller program kopplade till svenska ridsportförbundets ridlärardipolmeringsskala ska använda. Författarna beskriver de komandon och tillsägelser som används för att föra en avdelning med eller utan tät. Författarna beskriver också vikten av att ridlärarna är bekväma med det språk som används och att det är viktigt att ridläraren tar tid att lära eleverna det korrekta fackspråket. Författarna avslutar med att förklara hur språket aldrig får bli ett självändamål.

Lundesjö Kwart (in press) filmade ridlektioner och tittade på ridlärarens interaktion med eleverna. Författaren analyserade hur situationen då ridlärare instruerar individuella elever skapades. Det skedde under den tiden som eleverna var på väg mot ridlärarna. Ridlärarna skapade då kontakt med eleven, antingen genom att nämna denna vid namn eller genom blick och kroppsspråk. Sedan gav ridlärarna en instruktion, väntade kort på resultatet och gav därefter direkt återkoppling på elevens agerande. Författaren har kallat detta för "instructional space" (instruktionsutrymme). Författaren menar att eleverna och ridläraren under en ridlektion hjälps åt att skapa detta utrymme för att alla ska kunna ta del av undervisningen. Tack vare det skapade instruktionsutrymmet kunde ridläraren ge individuella instruktioner under en grupplektion. Studien visade också att ridlärare växlar fokus under ridlektionerna mellan gruppfokus och fokus på enskilda ekipage. Ridlärarna i den här studien växlade instruktionernas fokus mellan meningar, men de växlade också instruktionernas fokus inom samma mening. Ett exempel är när en ridlärare ger en gruppinstruktion och mitt i den ger en individuell instruktion för att sedan fortsätta med gruppinstruktionen igen. "Okej varsegoda vi tar, kortare tygel här lite Stina, och trav lätttridning igen" (Lundesjö Kwart in press s.61) På så sätt kunde

ridläraren undervisa individuellt även i grupp. (Lundesjö Kvart in press)

Lundgren (2017) har gjort en samtalsanalytisk studie om ridlärarens kommunikation under dressyrlektioner. Genom att filma ridlektioner och sedan transkribera och analysera filmerna kom författaren fram till att ridlärare i första hand undervisade verbalt. Ridlärarna använde sig av verksamhetstypiska, onomatopoetiska uttryck som smackningar och ptoanden. Ridlärarna använde även paralingvistiska resurser som takt, tempo och prosodi. Detta användes för att öka ryttarens förståelse av ridningen samt att skapa en koordination mellan häst och ryttare. För att visa figurer, rörelser, övergångar eller demonstrera moment som skulle vara placerade på specifika platser använde ridlärarna sin egen kropp. Ibland skiftade ridlärarna undervisningsmetod genom att inleda verbalt och avsluta med en kroppsligt realiserad rörelse. (Lundgren 2017)

Maw (2012) beskriver hur ryttarens agerande spelar roll för hur hästen ska agera. Om en ryttare är placerad fel i sadeln hindrar den hästen från att utföra ett moment korrekt. Ryttarens agerande kopplas ofta till instruktioner om sits. Instruktioner om att slappna av i olika kroppsdelar så som händer, armar, axlar och ben är vanliga. Även instruktioner om hur ryttaren ska flytta sig i sadeln för att placeras rakt över hästen är vanliga. För ovana ryttare eller ryttare som rider för en specifik instruktör för första gången krävs en förklaring av språkbruket som används. Författaren menar att eleverna blir vana vid språket som en ridlärare använder. För elever som rider för samma ridlärare regelbundet kan kommentaren "händerna" räcka för att eleven ska förstå hur händerna ska korrigeras. I intervjustudien av Maw (2012) beskriver en av de intervjuade hur denna vill undervisa mer om ryttarens sits, utan att det blir av. De ryttare som hade en okej sits och var mjuka och följsamma fick av den intervjuade färre sitskommentarer då ryttaren trots viss bristfällig sits kom till inverkan. Om ryttaren hade problem att känna och utföra hjälpgivningen gick ridläraren tillbaka och instruerade i grunderna, sitsen. (Maw 2012)

De ridlärare som ser hästarna som kollegor undervisar med färre instruktioner och med fokus på generella instruktioner. De anser även att deras uppgift är att lära ut teknik och inte en känsla. Ridlärarna menar att hästen står för att lära ut ryttarkänsla. Hästen kommer att bli ett kvitto på när eleverna agerar rätt. Andra ridlärare anser att de vill hjälpa eleverna med att hitta känslan och rider nästan åt eleverna ibland genom att ge så många och snabba instruktioner att eleven själv knappt hinner reflektera över dem. (Lundesjö Kvart 2013)

Olika instruktionstyper

Direktiv

Maw (2012) beskrev direktiv som de kommandon som berättar för ryttarna mellan vilka platser de ska rida, exempelvis *från B, vänd höger*. Författaren beskrev direktiven som konkreta och enkla att förstå samt att de saknar tilläggsord. Instruktörerna i studien visade en ovilja att använda direktiv och la gärna in extra ord eller retoriska frågor för att mjuka upp språkbruket. *Ta tyglarna* kunde istället bli *Kan ni börja ta tyglarna*. Här görs direktivet mjukare genom att lägga till *kan ni* samt formulera det till en fråga. Trots instruktörernas ovilja till att använda direktiven i sin korrekta form användes de regelbundet tillsammans med tilläggsorden och de retoriska frågorna. Genom att följa upp direktiv med en dialog har instruktörerna moderniserat sitt arbetssätt. Att använda sig av direktiv under en lektion skapar en auktoritär stämning. Detta är enligt författaren

viktigt under en ridlektion då det hjälper till att skapa ordning under lektionen. (Maw 2012)

Positiv feedback

Positiv feedback kan ske på flera sätt under en ridlektion. Hästen ger positiv feedback till ryttaren genom att agera på ett önskvärt sätt när ryttaren ger rätt signaler och instruktören kan ge ryttaren positiv feedback när ett moment utförts korrekt. Feedback från tränaren beskrivs som viktig under ett ridpass då det utgör instruktörens möjlighet att få bekräftelse av sin syn på ryttarens känsla och därav berätta för eleven att momentet utförts korrekt. I en studie med 41 stycken ridlärare och tränare i England och Australien nämns det hur positiv feedback används snarare än negativ feedback eftersom de ansåg att människor inte lär av det negativa, utan av det positiva. (Maw 2012)

Ett ord som tydligt kopplas till positiv feedback är bra. Ordet bra används ofta, men kan ha olika betydelser beroende på hur det används. I en studie spelades 12 timmar ljud och videomaterial in från tre olika idrotter. De studerade idrotterna var friidrott, jujutsu och gymnastik. Eleverna var 10-12 år och grupperna var könblandade och de tränarna var både män och kvinnor. Ordet bra förekom 475 gånger under de 12 timmarna material. Ordet bra användes som avrundning av en genomgång och uppstartning av en övning. Bra användes med en efterföljande mening ”*Bra att du försökte.*” som en indikator på att övningen inte var utförd och att tränaren istället väljer att fokusera på att ett tydligt försök till att utföra övningen har gjorts. Det finns tillfällen där tränaren valde att använda ordet bra trots att övningen inte var utförd medan om övningen blev utförd valdes feedbacken mycket bra eller perfekt. (Lundin 2016)

Johnson, Weerasuria & Keating (2020) gjorde en studie på effekten av muntlig feedback i förhållande till alternativ eller ingen feedback inom vårddyrket. Genom att undersöka inspelat material samt genom att utföra en litteraturstudie kunde författarna systematiskt hitta bevis för vilken inverkan den muntliga feedbacken hade på jobbet som utfördes på arbetsplatsen. Feedbacken i studien var både positiv feedback och feedback på saker som kunde förbättras. Författarna kom fram till att en måttlig till stor ökning av arbete utfört på arbetsplatserna kunde ske tack vare muntlig feedback.

Van Duijvenvoorde et. al. gjorde år 2008 en studie på hur positiv och negativ feedback påverkade hjärnan på människor i olika åldersgrupper. Syftet med studien var att undersöka neurologiska förändringar i hjärnan i förhållande till möjligheten att använda positiv och negativ feedback för att förändra ett beteende hos människan. De grupper som undersöktes var 8-9 år, 11-13 år samt 18-25 år. Resultatet från studien visade att barn visade större respons på positiv feedback och att vuxna visade större respons på negativ feedback samt feedback på förbättringspotential. Vändningspunkten kom efter 12 år, vilket innebär att positiv feedback kommer öka inlärningshastigheten för barn och unga under 12 år medan negativ feedback och feedback om förbättringspotential kommer att öka inlärningen hos vuxna. (Van Duijvenvoorde et al. 2008)

Korrektioner

Ridlärare använder ibland hårdare ordgivning och tillsägelser. Dessa går att jämföra med korrektioner. Ofta används tillsägelser i samband med att ryttarna agerar på ett sätt som skapar faror i ridhuset. Ridlärarna tar då till en skapare ton och ger tydliga och konkreta tillsägelser om hur eleverna ska agera. Författaren beskriver korrektioner som

individuella och syftande till vad en specifik elev kan förbättra. (Lundesjö Kwart 2013)

Maw (2012) beskriver instruktioner som något som ska ges kort, koncist och tydligt samt som kan ges både i grupp och individuellt. Den beskrivningen går att relatera till beskrivningen av korrektioner av Lundesjö Kwart (2013). Det finns även likheter med beskrivningen av negativ feedback av Larsson (2014). Maw (2012) anser att individuella instruktioner är lättast för ryttarna att ta upp då de innehåller lite, men korrekt information. Författaren lyfter även att skarpa individuella instruktioner hjälper till att bibehålla en hög säkerhet under ridlektionerna.

Larsson (2014) tar i sin magisteruppsats upp olika typer av feedback. I uppsatsen nämns negativ feedback som korrigerande och väl fungerande vid inläring av en ny färdighet förutsatt att information och instruktioner om uppgiften har presenterats väl. Författaren menar att negativ feedback fungerar väl om den används i förhållande till ryttarens eget engagemang till uppgiften. Författaren menar att negativ feedback har en större påverkan än positiv feedback när det gäller ryttarens vilja att förändra sin ansträngning och engagemang, alltså ryttarens faktiska agerande och teknik.

Annerstedt (2002) beskrev i en rapport skillnaden mellan att korrigera och förbättra. Författaren menade att en korrigerande endast kan ges om ett moment hade ett tydligt rätt eller fel. Om utförandet hade ett fastställt normvärde, till exempel att använda sig av korrekt fotförflyttning vid tresteg, gick det tydligt att urskilja vad som var rätt och vad som var fel. I de tillfällena går det att använda sig av termen korrigerande. Om det fanns olika utföranden som alla ledde till samma resultat, där det inte gick att fastställa ett allmängiltigt normvärde, var förbättringar ett lämpligare sätt att instruera med. Vid idrottsgrenar där resultatet är det väsentliga, inte vägen dit, bör termen förbättra användas. Korrigerande syftade på att undanröja fel medan förbättring handlar om att utveckla någonting som redan är befintligt och på rätt väg. Att korrigerande beskrivs som en mycket svår lärandehandling. Det krävs kunskap och erfarenhet från lärarens sida för att kunna korrigerande ett beteende. (Annerstedt 2002)

Thorell (2018) gjorde en intervjustudie där olika ridlärare verksamma i Sverige fick beskriva sin yrkesroll och hur den har förändrats över tid. De intervjuade beskriver hur de idag har förändrat sin roll från strikt instruktiv med generella tillsägelser och korrektioner till en mjukare, mer coachande stil. Ridlärarna beskrev hur de tidigare hade varit skarpa och gett korrektioner direkt men numera spenderar tid på att förklara hur moment ska utföras och varför eleverna ska göra på ett specifikt sätt. De intervjuade var överens om att rollen hade förändrats. I starten av sin yrkeskarriär uppgav flertalet av de intervjuade att de varit militäriska och hårda. Om någonting inte passade under en lektion kunde eleverna visa sig själva till dörren. (Thorell 2018)

MATERIAL OCH METODER

Datainsamling

Den här studien baseras på en kvalitativ metod med bearbetning av materialet genom anteckningar och analyser (Patel & Davidsson 2011). Studien som har utförts är en videoetnografisk studie, videoinspelningar av ridlektioner har observerats. En etnografisk studie syftar mot att studera vardagskunskap, handlingar, eller livsstilar genom att forskaren verkar i den aktiva miljön (Patel & Davidsson 2011). I det här fallet

genom att studera instruktioner givna av ridläraren. Materialet som har använts är en del av ett större material där videoinspelningar genomförs av ridundervisning och analyseras ur ett etnometodologiskt och samtalsanalytiskt (EMCA) perspektiv (Lundesjö Kwart 2020). Utifrån ett EMCA-perspektiv analyseras hur människor i samspel med varandra utför och förstår olika handlingar (Goodwin, 2000; Schegloff, 1996). Lundesjö Kwart (2020) har med hjälp av EMCA studerat den sekventiella organiseringen av instruktioner vid ridundervisning. Sex ridlärare och sammanlagt tio ridlektioner i grupp har filmats. Alla ridlärarna håller minst en lektion var och de flesta ridlärarna har två inspelade lektioner. Studien har avgränsats till sex olika filmer, en film med vardera ridlärare. Tre av ridlärarna som deltog undervisar på samma ridskola och de tre resterande ridlärarna undervisar på separata ridskolor. Samtliga ridlärare hade någon form av ridlärarutbildning, fyra stycken var hippologer, en var Svensk Ridlärare level II och en level III. Namnen på ridlärarna i studien är fiktiva.

Ridlektionerna är mellan 45 och 60 minuter i längd och all undervisning sker i grupp. Antalet deltagare på lektionerna är mellan fem till sju stycken. Normalt är det fler ridande i en grupplektion på ridskolan men de utvalda ridlärarna blev ombedda att välja ut grupper med färre antal ridande (Lundesjö Kwart 2020). I och med att antalet i grupperna skulle vara färre än en vanlig ridlektion så föll det sig naturligt att spela in träningsgrupper på ridskolorna, vilket ledde till att alla eleverna rider i grupper på en mer avancerad nivå än majoriteten av ryttarna på ridskolorna. Filmerna är inspelade från ena hörnet av ridbanan och både elever samt ridlärare filmades. Ridläraren fick en trådlös mikrofon så att även rösten spelades in. Lektionerna har genomförts vid fyra ridskolor i Uppland under perioden november till mars 2016.

Inför analysarbetet har de sex filmerna transkriberats. Det har skett genom observation och nedskrivning av allt tal i filmerna. Korta sekvenser har spelats upp och sedan har filmen pausats för att talet ska skrivas ner. En film i taget har transkriberats. Det har endast fokuserats på ord som har sagts under filmen och inte på tonläge, ljudhärmande eller kroppsspråk. Elevernas svar har transkriberats i möjligaste mån, men i och med avsaknaden av mikrofon hos eleverna har det varit svårare. Elevernas svar har ingen påverkan på resultatet då endast ridlärarens instruktioner är det som har analyserats. Materialet i den aktuella studien uppgår till 76 sidor transkriberad text.

Analys

Under analysarbetet har texten från de transkriberade ridlektionerna färgmarkerats för att särskilja olika typ av instruktioner som ridlärarna har gett. Den texten som inte innefattar någon direkt koppling till undervisningen har strukits och inte räknats med i resultatet. Exempel på struken text är:

”Ja dom är just nu, det har blivit lite kallt och så där då reagerar de ju men samtidigt är han ju en lite ängslig själ” (Petra).

De sorters instruktioner som har urskilts är direktiv, generella instruktioner, positiv feedback, korrektioner, instruktioner om ryttarens agerande, instruktioner om hästens agerande och instruktioner om ryttarkänsla. Därefter har data i form av antalet instruktioner registrerats. Även skiftet mellan olika instruktioner har räknats med. Anledningen till att skiftet mellan instruktionerna också har räknats med är eftersom en mening av ridlärarna ofta innefattar mer än en instruktionstyp. Då har en ny instruktion börjat när ridläraren skiftar fokus. Instruktionerna har sedan räknats ihop och visas som

procent av det totala antalet instruktioner per ridlektion.

Förförståelse

Jag som författare besitter kunskap om ämnet sedan tidigare då jag arbetar som ridlärare och har varit verksam inom yrket flera år. Denna studie är baserad på en kvalitativ metod med en etnometodologisk forskningsansats, vilket innebär att den som utför studien aktivt verkar i den miljö som forskningen sker inom för att kunna uppfatta bland annat handlingar och känslor (Patel & Davidsson (2011)). Då denna studie till viss del handlar om att tolka det som ridlärarna säger finns det för- och nackdelar med att vara verksam inom yrket. En fördel är att förkunskapen har varit till hjälp för att bedöma inlärningsklimatet. Vid analysen av filmerna var en annan fördel att kunna tolka tonläget hos ridlärarna vid de tillfällen då ordvalet inte tydligt nog visar vilken typ av instruktion som ridläraren syftade på. Ett exempel på detta är när ridläraren Anneli sade: *”Så ja”*. Syftet var i det här fallet att ge positiv feedback då tonläget markerade att det hade blivit en förbättring sedan sist. Samma ord med ett annat tonfall hade också kunnat syfta på starten av en direction eller en generell instruktion. Nackdelen med att ha förkunskap om ämnet är att det är lättare att ha en förutfattad mening om vad ridlärarna menar och att texten därför kan tolkas för snabbt. För att undvika detta har mallar för de olika instruktionstyperna tagits fram.

Etiska överväganden

Vetenskapsrådet (2017) anser att en etikprövning bör göras om forskningsprojektet innebär ett fysiskt ingrepp på någon person, om metoden syftar till att påverka någon person fysiskt eller psykiskt eller om projektet innebär hantering av känsliga personuppgifter. Eftersom materialet till denna studie tillhör ett större insamlat material har ingen etikprövning gjorts för det här materialet. Deltagarna i studien, eleverna och ridlärarna, informerades om studien och dess syfte inför inspelning. Samtliga deltagare tillfrågades om huruvida de vill delta och skriftligt samtycke har inhämtats från alla ridlärare och elever som filmats (Lundesjö Kvart 2020). Det finns även en etisk fråga i val av citat, då citaten ska spegla en trovärdig bild av resultatet utan att utlämna identiteten hos informanten (Vetenskapsrådet 2017). Lundesjö Kvart (2020) gjorde bedömningen att inga sådana situationer har uppkommit och då materialet till aktuell studie är en del av materialet i Lundesjö Kvart (2020) har jag följt samma riktlinjer. Vetenskapsrådet (2017) menar att videoinspelningar ska förvaras på ett säkert sätt, oåtkomlig för obehöriga. Inspelningarna har förvarats på min privata, lösenordskyddade dator och materialet i form av filmer och transkriptioner delas endast med min handledare. Vid studiens avslutande och godkännande raderas filmerna från datorn av mig.

Instruktionernas utformning

Nedan följer en beskrivning av de olika instruktionerna samt ett efterföljande exempel.

Direktiv har tolkats som konkreta handlingar som hela gruppen ska utföra. Kommandon under en ridlektion och instruktioner om det faktiska utförandet av en övning.

”Så gör vi så att med en början av Tove så vänder vi snett igenom nedifrån M” (Sara)

Generella instruktioner innefattar instruktioner om hur eleverna ska agera och vänder

sig till hela gruppen. Instruktionerna kan innefatta instruktioner om ryttarens hjälper, instruktioner om hästen eller vara feedback riktad till helgrupp.

"Och då är det som vanligt att ni inte (.) försöker undvika att klämma med skänkeln så att ni aktiverar dom för skänkeln och sen så slappnar av så fort ni får en reaktion." (Petra)

Positiv feedback är allt som ridläraren använder för att berömma en individuell ryttare. Beröm till hela gruppen har tolkats som generella instruktioner. Vissa ord är tydligt berömmande och vissa fungerar i sammanhanget positivt förstärkande tillsammans med resterande kommentar.

"Super. Bra, där är du rak och fin" (Annelie)

Korrekationer är tillsägelser om något som ryttaren behöver ändra. De är korta, koncisa och uppstår ibland utan kontext till resterande mening. Även om de syftar på vad ryttaren ska ändra är det ovanligt att de följer en instruktion om vad ryttaren gjorde fel. Oftast kommer korrektionerna självständigt.

"Ner på rumpen Hanna" (Jessica)

Instruktioner om ryttarens agerande innefattar allt ryttaren ska göra och hur den ska agera. Det handlar om sits, position och hjälpgivning. Skillnaden på instruktioner om ryttarens agerande och korrektionerna är att de är mjukare i sättet, ofta innehåller små extraord och ofta kommer med en förklaring och/eller uppföljning.

"lite kortare tyglar Isabella när du travar igång där" (Annika)

Instruktioner om hästens agerande innefattar allt som hästen gör, har gjort och vill göra. Instruktionen syftar på hästen som egen varelse och inte som en produkt av ryttarens arbete.

"Han gör sig väldigt vänsterböjd Anna över bom nummer två." (Annelie)

Instruktioner om ryttarkänsla innefattar allt där ridläraren försöker undervisa en känsla hos ryttaren. Ofta används ordet känsla, men även metaforer och frågor till ryttaren förekommer.

"Känner att vi har grepp på det yttre bakbenet så att hästen spårar" (Karin)

Resultatet från vardera instruktionstyp hos varje ridlärare har adderats och sedan har en procentsats tagits fram. Resultatet visas i enkla cirkeldiagram samt en tabell som sammanställer alla ridlärares resultat.

RESULTAT

Beskrivning av ridlektionerna

Gemensamt för alla ridlektioner var kommunikationen mellan ridlärare och elev. Alla ridlärarna frågade icke-retoriska frågor och eleverna svarade på dem. Eleverna ställde i sin tur frågor tillbaka till ridlärarna. Det fanns en dialog mellan ridlärare och elev under alla ridlektionerna. Alla ridlärarna använde ett språkbruk där största delen av instruktionerna var korrekta enligt det fackspråk som Aronsson & Zetterqvist Blokhuis (2001) beskriver och som lärs ut vid ridlärarutbildningar.

Jessica

Jessica var den ridläraren som pratade minst under lektionerna. Jessica var kortare och mer rak på sak i sina instruktioner än de andra ridlärarna, utan att klimatet upplevdes som hårt.

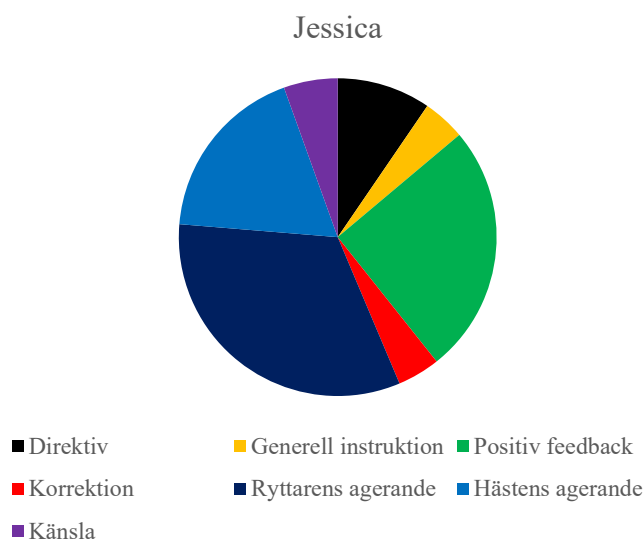
"Lite slarvig hörnpassering Hanna" (Jessica)

Hon varvade tydligheten och kortheten i instruktionerna med att vara mjukare och stämna av känslan med sina elever. Jessica använde ofta ryttarnas namn i samband med instruktionerna och eleverna verkade trygga och positiva under lektionen.

"Känner du att han är lite på dubbla spår Johanna. Då får du leda ut framdelen. Så framdelen rättas på bakdelen" (Jessica)

Lektionen var väldigt aktiv och innehöll inte mycket småprat. Jessica hade få korrektioner i förhållande till de andra instruktionstyperna men hon var den ridlärare som använde flest korrektioner, både till antal och procentuellt. Jessica var också den ridläraren som använde flest instruktioner om hästens agerande. (Figur 1)

"Där är han väldigt prydlig Johanna. Sa jag och så drar han upp nacken" (Jessica)

Figur 1. Cirkeldiagram över instruktionsfördelningen för ridlärare Jessica.

Annika

Annika varierade sitt språk och tonläge mycket under lektionen. Hon skiftade ofta mellan snabba och skarpa instruktioner och längre förklarande instruktioner. Stämningen upplevdes som skämtsam då Annika ibland lade in komiska kommentarer helt irrelevanta till ridinstruktionerna.

"Du kan åka till Hawaii snart och dansa Hula hula" (Annika)

Ryttarnas namn användes ofta och Annika använde många icke retoriska frågor där hon ville få eleverna själva att reflektera över sin ridning. Annika var den ridläraren med högst procent instruktioner om ryttarens agerande.

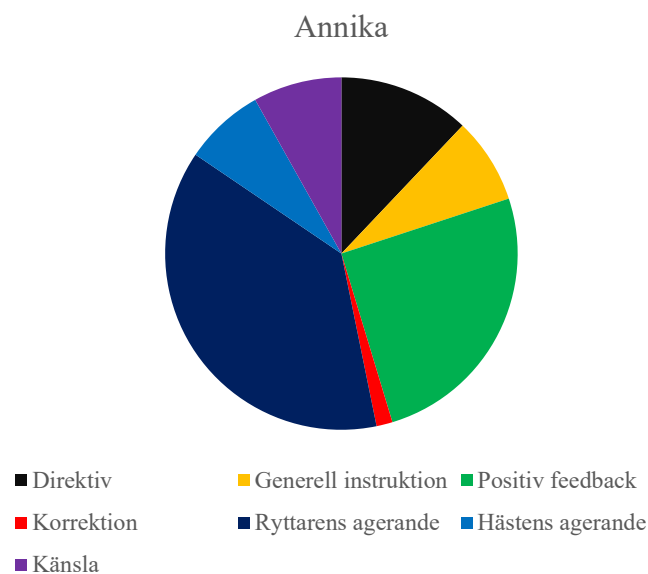
"Fungerar din vänster skänkel här Mirja?" (Annika)

"Nej" (elev)

"Nej, vad ska du göra åt det då? Vet du vad, du kan sakta av till skritt /.../ Bra och sen klapp till vänster, hänger du med?" (Annika)

"Ja" (elev)

Därefter gav hon flest instruktioner med positiv feedback. I övrigt använde Annika nästan lika många instruktioner om hästens agerande, ryttarkänsla, direktiv och generella instruktioner. Precis som för de andra ridlärarna var användandet av korrektioner lågt, även om de var många nog för att det ska synas i sammanställningen. (Figur 2)

Figur 2. Cirkeldiagram över instruktionsfördelningen för ridlärare Annika

Annelie

Annelie använde ibland egna ord och förändrade ändelserna på orden. Hon använde ofta ordet *lite*.

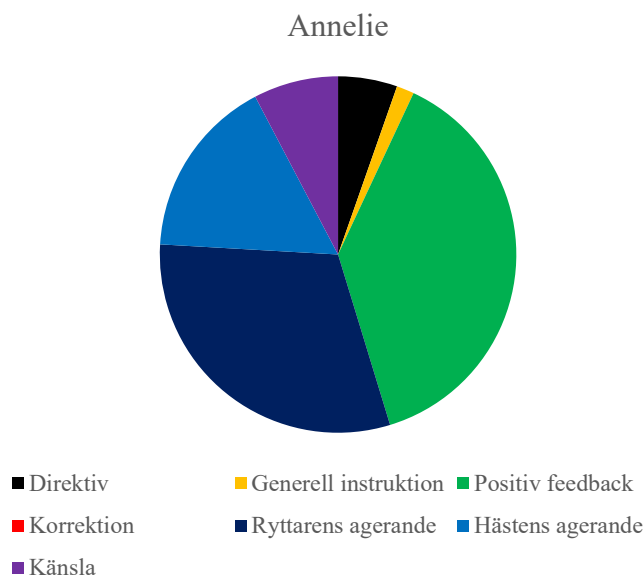
"Ja och så blir han lite, springer han snabba steg och så går det ändå lite fort." (Annelie)

Stämningen på Annelies lektioner upplevdes positiv och hon gav mycket återkoppling till eleverna. Annelie satte eleverna i en övning där hon kunde fokusera på att undervisa dem individuellt. Hon la tid på att hjälpa enskilda elever om de fick problem under lektionen. Annelie hade störst procent positiv feedback av ridlärarna.

"Jaa, där är rätt en gång till. Så precis, bra med axlarna, helt rätt. Bjudningen. Så där är rätt nu Dina, nu blir det strålande, då blir fram och bakdel på rätt linje." (Annelie)

Annelie hade även lägst antal direktiv och generella instruktioner. Annelie hade bland de högsta procenten gällande instruktioner om hästens agerande och ryttarkänsla. (Figur 3)

”Och känna verkligen att högerhöften kommer fram, juste att du har ytter bakficka lite mot mitten av sadeln” (Annelie)

Figur 3. Cirkeldiagram över instruktionsfördelningen för ridlärare Annelie

Karin

Karin höll en intensiv lektion med mycket instruktioner. Hon undervisade mycket i grupp och gav eleverna en övning där det var lätt att undervisa hela gruppen. När Karin undervisade individuellt använde hon namnen på eleverna.

”Det kan ni göra allihop rid lite granna framåt här så får vi se om vi får igång motorn där bak ännu lite till.”

”Stöd på ytterhanden där Petra.”

”Och framåt ännu lite till Annika. Ja exakt!”

”Och vi ser på mittpunkten och igen, minskar volten.” (Karin)

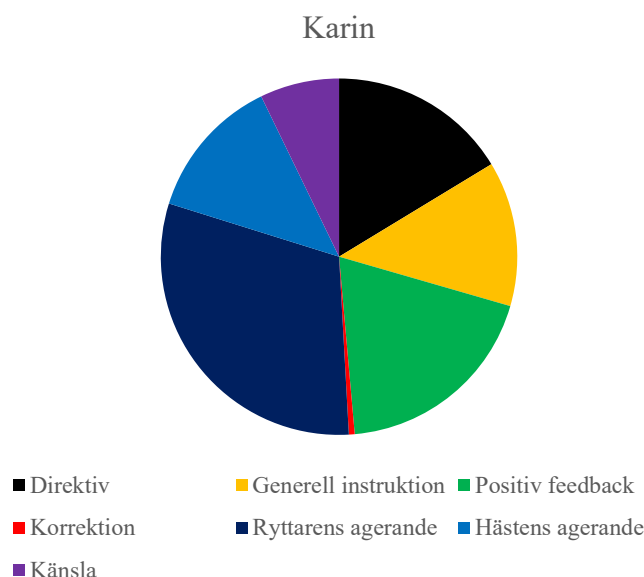
Karins språkbruk bestod av långa meningar och hög användning av ordet *lite*. Karins meningar slutade inte på ett logiskt ställe. När meningen upplevdes ta slut växlade Karin röstläge igen och började om med en ny mening eller bisats utan att ha gjort en tydlig markering efter den förra.

”Bra och så lite mera trav Emma - över lag att du rider lite större steg hela tiden -känner att hon tänker framåt” (Karin)

Hon instruerade inte mycket om ryttarkänsla. Det användes nästan bara vid frågor till ryttaren

”Hur känns hon?” (Karin).

Karin hade högst procent direktiv av ridlärarna och Karins undervisning hade jämnast fördelning mellan de olika instruktionsformerna. (Figur 4)

Figur 4. Cirkeldiagram över instruktionsfördelningen för ridlärare Karin.

Petra

Petra undervisade pratigt med långa meningar och många extra-ord. Stämningen upplevdes som glad och positiv och det fanns många dialoger mellan Petra och eleverna.

"Ja, jo men jag är också ganska nöjd" (Petra)

"Det var ju bra" (Elev)

"Jo men han, han tycker att det är lite jobbigt, just skritten är ju inte hans bästa gren" (Petra)

"Men jag tycker han skrittar på" (Elev)

"Jo det var det jag tyckte också, ville bara stämma av att vi var eniga." (Petra)

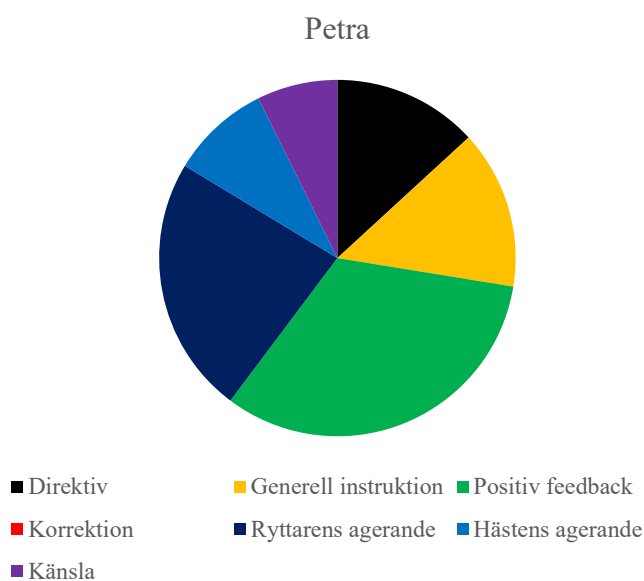
Petra använde många frågor och spenderade mycket tid pratandes om annat än ridningen. Vid beröm använde Petra ofta superlativ. Hon använde generella instruktioner som sedan följdes av individuella instruktioner. Hon använde mer generella instruktioner vid undervisning i galopp.

"Förbered för vänster galopp, och fatta vänster galopp."

"Bra fattning Marianne."

"Upp i lätt sits, hitta positionen, bra stöd i era stigbyglar, att ni tänker att ni står ganska rakt upp så att skänkeln hänger helt under er." (Petra)

Petra var den ridlärare som använde sig mest av generella instruktioner. Hon var också en av ridlärarna som använde sig mest av positiv feedback och hon använde inga korrektions. Petra använde inte mycket instruktioner om ryttarkänsla. (Figur 5)

Figur 5. Cirkeldiagram över instruktionsfördelningen för ridlärare Petra

Sara

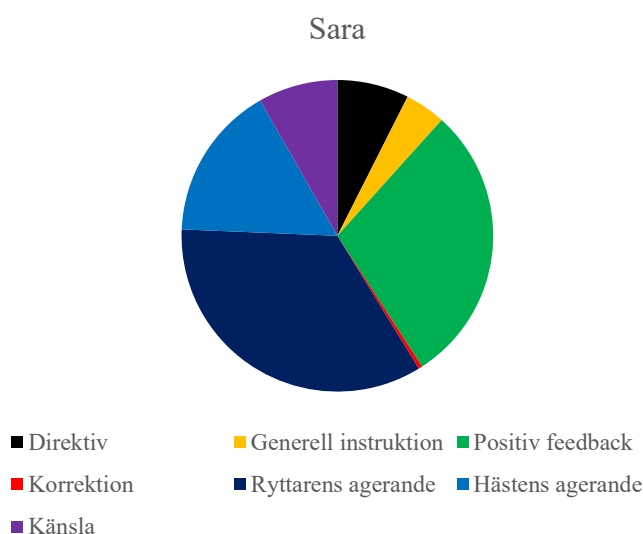
Sara var pratig i början under framridningen och blev mer kort och koncis när huvuduppgiften kom igång. Hon använde både tilläggsord och superlativ, väldigt mycket *lite* och *små*.

”Innan vi travade igång här när han hade lite lugnare fotförflyttning. För du känner här när du saktar av till skritt att han har lite väl bråttom när han kommer ner till skritt. Så se om du kan få honom att hejda sig, som ta ett steg i taget.” (Sara)

Det finns en stor variation mellan fokus för instruktionerna, både under passet och inom samma mening. Hon växlade ofta mellan ryttarkänsla – hästens agerande – ryttarens agerande – positiv feedback och sen hästens agerande, ibland allt under samma mening till samma ryttare.

”Du känner åt det där hållet vill hon bli lite rak i innersidan och om du håller kvar i innertygeln i det momentet när du fattar då stoppar hon ut rumpan istället och då blir det gärna höger galopp istället för vänster. Nu gjorde du det väldigt bra, satt framme med innerhöften och mjuknade i innerhanden.” (Sara)

Sara använder 2 stycken korrektioner under passet. Det är för få korrektioner för att nå upp till 1% av hennes instruktionsmängd. Sara instruerade mycket om ryttarens agerande och hästens agerande. Hon undervisade ungefär lika mycket om ryttarkänsla som hon gav direktiv. (Figur 6)

Figur 6. Cirkeldiagram över instruktionsfördelningen för ridlärare Sara

Skifte mellan instruktionstyper

Ridlärarna skiftar instruktionstyp olika ofta. Annelie som hade flest instruktioner totalt gjorde många skiften mellan instruktionstyperna (tabell 1). Annelie använde ofta positiv feedback som hon skiftade in i de övriga instruktionerna. Detta gjorde att hon i en mening med två olika instruktionstyper kunde få upp till fem instruktioner då varje skifte räknades som en instruktion

”Nu kom du perfekt - och så tippade du lite till vänster och landade han i fel galopp - Dit var det väldigt bra. - Ta det en gång till lite för din egen övnings skull - Du rider väldigt fokuserat och bra på honom.” (Annelie)

De andra ridlärarna skiftade inte mellan instruktionstyperna riktigt lika ofta. Annika hade färre instruktioner givna men gav ofta längre instruktioner av samma typ. Detta gjorde att hon inte fick lika många skiften noterade.

”Där Isabella vill jag att du leder med innerhanden så att du inte tar den bakåt, släpp ner knät och hälen, så, den skänkeln måste du ha och så vändande hjälpen så bara ledande tygeln och så se vägen så vikten kommer rätt.” (Annika)

Sammanställning av lektionerna

Det fanns både likheter och skillnader mellan ridlärarna. I tabell 1 presenteras de olika instruktionstyperna samt det framställda resultatet från varje ridlärare. Alla ridlärare använder sig av direktiv. Den som använder mest direktiv är Karin med 16%. Lägst är Annelie på 5%. Ett exempel på direktiv från Karins ridlektion är:

”Då kan ni börja ta tyglarna.” eller ”Efter hand övergång till Skritt” (Karin)

Annelie är även den ridlärare som använder minst **generella instruktioner**. Karin och Petra är de två som ger flest generella instruktioner. Den **positiva feedbacken** var den mest använda instruktionstypen för två av instruktörerna. Annelie använde nästan 40% positiv feedback. Även Petra låg högt, strax under Annelie. Sara, Jessica och Annika hade liknande mängd positiv feedback och Karin som hade lägst använde sig av 19%

positiv feedback. De som inte hade störst andel positiv feedback hade istället störst andel **instruktioner om ryttarens agerande**. Annika hade mest, och Sara, Jessica och Karin var likartade i mängden instruktioner om ryttarens agerande. Lägst var Petra med 23%. **Korrekitioner** var den minst använda instruktionstypen. Väldigt få korrekitioner förekom under lektionerna, oavsett ridlärare. Annelie och Petra använde sig inte av några korrekitioner. Jessica var den ridläraren som hade högst antal med 4% korrekitioner. Jessica hade även högst andel **instruktioner om hästens agerande**. Jessica använde sig av 18% och lägst antal var Annika på 7%. I övrigt var ridlärarna jämna i sin mängd instruktioner om hästens agerande. Ofta följdes instruktioner om hästens agerande av instruktioner om ryttarnas agerande och ibland även instruktioner om ryttarkänsla.

*”Din häst saknar lite energi nu Anna. Så rid lite lätt och se om du kan gasa på lite försiktigt”
(Jessica)*

Efter punkten bakom Anna avslutas instruktionen om hästens agerande och instruktionen om ryttarens agerande börjar. Beträffande instruktioner om **ryttarkänsla** låg alla ridlärare relativt lika, 5-8%. Instruktionerna om ryttarkänsla såg dock olika ut mellan de olika ridlärarna. Vissa ridlärare använde sig av ordet känsla och beskrev vad eleverna skulle känna.

”Känna liksom att hästen följer med er på det här böjda spåret som vi är på, tjugo meter i diameter, och sen känna efter vart ni har framdel och bakdel” (Karin).

Andra ridlärare använde sig av frågor för att komma åt känslan.

”Hur känns hon Emma?” (Karin).

Vissa ridlärare använde sig även av metaforer för att beskriva känslan.

”Bara en växel, kommer ni ihåg vi har pratat om att hästarna har fem-sex växlar. Inte så stor skillnad mellan 2 växla... Minskar ni en växel, rider lite långsammare” (Petra)

Från tabell 1 går det att urskilja mängden instruktioner givna under lektionerna. Jessica hade lägst antal instruktioner med 346 stycken och Annelie högst med 689 stycken. Det finns flera anledningar till att antalet instruktioner skiljer sig åt mellan de olika ridlärarna. Ridlärarna skiljer sig åt i hur tätt de ger instruktioner, vilket påverkar det totala antalet. Annelie pratar mer än Jessica och har därför fler instruktioner. Lektionslängden spelar också roll. Jessicas lektion med minst antal instruktioner var 46 minuter lång medan Annelies med mest antal instruktioner var 57 minuter lång. Även antalet skiften mellan instruktionstyper spelar roll för den totala instruktionsmängden.

Tabell 1. Tabellen visar en sammanställning av de olika instruktionstyperna samt resultatet från varje ridlärare. Varje ridlärarens antal instruktioner visas framför vardera instruktionstyp. De fetmarkerade numren visar det högsta antalet av varje instruktionstyp.

Instruktionstyp	Jessica	Annika	Annelie	Karin	Petra	Sara
Direktiv	33	49	37	93	54	37
Generella instruktioner	15	32	11	75	59	21
Positiv feedback	88	103	264	109	134	145
Korrekitioner	15	6	0	3	0	2
Ryttarens agerande	113	153	211	175	96	171
Hästens agerande	63	30	113	74	37	80
Ryttarkänsla	19	32	53	41	30	41
Totalt antal	346	405	689	570	410	497

DISKUSSION

I diskussionen lyfts ridlärarens kommunikation med eleverna, feedbacken under ridlektionerna, avsaknaden av korrektioner, hästens roll under ridlektionerna, att lära ut ryttarkänsla samt skiftet mellan instruktionstyper. Alla delar i diskussionen går att koppla till aktuell studies resultat och jämförs med resultatet från andra studier som lyfts i teoriavsnittet.

Kommunikation med eleverna

De generella instruktionerna under ridlektionerna handlade ofta om ridteknik, likt de instruktioner som gavs under ryttarens agerande. Skillnaden var att de generella instruktionerna gick till hela gruppen. I studien av Ekström & Lindström (2012) visades hur en lärare som upptäckte att en elev hade svårt att förstå en övning direkt gav instruktioner till hela klassen, trots att instruktionerna tydligt var riktade till eleven. Så uppfattas även delar av de generella instruktionerna under en ridlektion.

”Prova nu Sara att du sitter still och inte driver och se vad som händer. Och panga på, och så bort. Så ja. Precis” (Annika)

”Det är så lätt att man blir lite tjatande, att ni strävar eh, kom ihåg det jag sa i början att ibland är att inte inverka den bästa belöningen” (Annika)

Instruktionen ovan kom efter att ridläraren gav eleven Sara en instruktion om ryttarens agerande gällande att bara använda sina skänklar vid behov. På så sätt kan hon instruera Sara men ändå fokusera på hela gruppen. Hela gruppen får något att arbeta med trots att det egentligen var Sara som behövde instruktionen. Den här gemensamma instruktionen kom efter att Sara hade instruerats om skänkeln, vilket kan ha gjort att Sara och de andra i gruppen var medvetna om vem instruktionen riktades mot. Om ridlärare instruerar på samma sätt som läraren i Ekström & Lindström (2012) finns det anledning att tro att även gemensamma instruktioner som inte följer en specifik individuell instruktion är riktade till en enskild elev. Vidare studier där ridlärarens fokus precis innan en gemensam instruktion ges hade varit av intresse för att ta reda på om den teorin stämmer.

Ekström & Lindström (2012) visade även på ett moment där läraren började instruktioner med att beskriva vad eleven skulle göra, därefter följde ett moment när eleven fick pröva själv samtidigt som läraren gav instruktioner och sedan avslutades instruktionen med att eleven utförde momentet och läraren berömde eleven. Även det här återfinns regelbundet i den här studien då instruktionerna givna av ridläraren ofta följer samma mönster. Först påkallades elevens uppmärksamhet antingen med ryttarens namn, eller ett ord beröm. Därefter kommer en instruktion om hur ryttaren ska agera och slutligen kommer mer beröm. Hela sekvensen går fort och är över på en mening eller två. Lundesjö-Kvart (In press) beskriver att det här, under ridlektioner, sker genom att lärare och elev tillsammans skapar så kallat ”instructional spaces” (instruktionsutrymmen) och även denna författare beskriver hur snabbt instruktionerna kommer. Det här kan vara en av anledningarna till den höga mängden instruktioner under en ridlektion. Då eleverna passerar ridläraren ofta och snabbt ger ridläraren många snabba och ganska korta instruktioner till eleverna, istället för långa beskrivningar av händelseförloppet.

Positiv feedback och feedback om förändring

De ridlärare som observerades i den här studien gav till största del positiv feedback och instruktioner om ryttarens agerande. Båda instruktionstyperna är jämförbara med den muntliga feedbacken i studien av Johnson, Weerasuria & Keating (2020). För de flesta ryttare är ridning ett fritidsintresse och någonting som de vill bli bättre på. Vid ridlektioner får ryttarna instruktioner om hur de ska agera fysiskt för att utföra rörelser och övningar på ett korrekt sätt. I studien av Johnson, Weerasuria & Keating (2020) ökade arbetsprestation när de anställda fick muntlig feedback. Ryttares agerande under en ridlektion är jämförbart med en arbetsprestation vilket ger anledning att tro att förmågan att rida bättre och agera rätt på hästryggen ökar när muntlig feedback ges. Lundgren (2017) visade att ridlärare till största del undervisade verbalt med olika typer av ord och uttryck. Detta stärker teorin om att ridlärarna i aktuell studie undervisar på ett sätt som ger ökad arbetsprestation hos ryttarna.

I studien av Van Duijvenvoord et. al. (2008) jämfördes den neurologiska effekten av positiv feedback och negativ feedback och de kom fram till att barn visade större respons på positiv feedback och att vuxna visade större respons på negativ feedback samt feedback på förbättringspotential. Alla ridlärare i den aktuella studien använde sig till största del av positiv feedback eller instruktioner om ryttarens agerande vilket kan tolkas som att ridlärarna i studien redan undervisar på det sätt som ger best neurologisk effekt vid inläring.

Avsaknaden av korrektioner under ridlektioner

Resultatet av Thorells (2017) intervjuer stämmer överens med det resultatet som framkom av den här studien. Resultatet från den här studien visar att ridlärarna undervisar med andra medel än direkta korrektioner. De korrektioner som framkom var korta och koncisa och i enlighet med Larsson (2014) syftade de korrektionerna på någonting som ryttaren skulle förändra med sitt agerande. Exempel på korrektioner använda är

”Kortare tyglar Matilda” (Karin)

Ridläraren är här direkt i vad denne vill att Matilda ska göra och korrektionen ges utan förklaring till varför. Ett annat exempel på en korrektion är

”...jag vill inte ha lydiga elever, sänk handen Isabella, jag vill att ni ska känn,...” (Annika)

Här korrigeras Isabellas hand mitt i en allmän instruktion. Korrigeringen kommer plötsligt och orelaterat till den meningen som ridläraren är mitt uppe i och heller ges ingen förklaring till varför handen ska sänkas. Detta kan jämföras med resultatet i Lundesjö Kwart (2013) som beskriver hur ridläraren ofta byter fokus på instruktionerna under en lektion. Dels byts fokus mellan olika instruktionstyper men även mellan gruppinstruktioner och individuella instruktioner. Lundesjö Kwart (2013) beskriver hur ridläraren mitt i en gruppinstruktion flikar in en individuell instruktion, precis som ridläraren Annika gjorde i den här studien.

Korrigeringar är lätt att förväxla med instruktioner om ryttarens agerande, detta eftersom de olika typerna av instruktioner ofta syftar mot samma sak. I denna studie har skillnaden mellan en korrigering och en instruktion om ryttarens agerande definierats som att det sistnämnda ofta kommer tillsammans med djupare innehåll och ibland även en

förklaring till instruktionen.

”Mm, ställ lite till höger där Mirja, så, kom ihåg det som jag sa förra veckan med handlederna att du liksom är lite mjuk där och jobbar med ställningen.” (Annika)

I den här instruktionen om ryttarens agerande ber ridläraren dels om att Mirja ska ställa hästen mer till höger dels att Mirja ska ändra handställningen. Korrektionen sist nämnd i stycket ovan (till eleven Isabella) är också riktad till att korrigera handställningen hos ryttaren men där kommer korrektionen snabbt, utan tilläggsord och utan vidare kontext. Instruktionen om ryttarens agerande är mjukare i språket och även om instruktören inte aktivt ställer en fråga till eleven är känslan att meningen skulle vara tagen ur en dialog. Thorell (2017) beskriver det i sin intervjustudie när de svarande nämner hur de i modern tid arbetar mer som coacher och försöker föra dialog med de ridande, jämfört med hur de tidigare på ett kort sätt tillrättavisade felaktigt beteende. Maw (2012) beskriver hur de intervjuade i studien använder sig av tilläggsord för att låta mjukare och mindre instruktiva på rösten. Genom att använda ord som försök att, lite grann, och kanske borde du ansåg ridlärarna att de fick ett mjukare och mer coachande förhållningssätt på lektionerna. Flera av ridlärarna i den här studien använder sig av tilläggsord. Jessica var den ridlärare med kortast och rakast språkbruk och det var hon som hade flest antal korrektioner under sin lektion. De ridlärarna som i aktuell studie uppfattades som mest pratiga var de som inte hade några korrektioner alls under sin lektion.

Som tidigare nämnts anser Maw (2012) att korrektioner och tydliga instruktioner bidrar till en högre säkerhet under lektionerna. Även Lundesjö Kwart (2013) beskriver säkerheten som en viktig aspekt under ridlektionerna och något som ligger på ridlärarens ansvar. Minde rutinerade ryttare kräver en ridlärare med högt säkerhetstänk, en ridlärare som kan förekomma oönskade situationer med hjälp av sitt instruerande. I den här studien uppfattades inga säkerhetsrisker. Både observationerna och ridlärarnas instruktioner talade för att säkerheten var god under alla lektioner. I den här studien var alla ryttare rutinerade. Det hade varit intressant att undersöka om ridlärarna förändrade vilken typ av instruktioner som gavs om de ridande tillhörde en annan målgrupp, exempelvis nybörjare.

Hästens roll under lektionen

Hästen spelar stor roll under ridlektionerna. Alla ridlärare instruerade minst 7% om hästens agerande. Ofta handlade instruktionerna om någonting som hästen gjorde och som ryttaren behövde ändra med sin ridning. De kunde också handla om någonting som ryttaren hade gjort och som fick ett positivt utfall hos hästen, vilket därför följdes av positiv feedback. Ridlärarna använde på så sätt hästen som ett verktyg eller en bekräftelse på ryttarens agerande. När ryttaren gjorde rätt fick denna höra att hästen gick bra. Om något behövde förbättras försökte ridläraren först förklara det fysiska som hände i hästen och därefter ofta känslan av händelsen. Att ridlärarna i den här studien undervisade olika mycket om hästens agerande stärker Lundesjö Kwarts (2013) resultat som visade att ridlärare ser olika på hästens roll under en ridlektion. Det är svårt att dra några direkta slutsatser mellan studiens resultat och det som Lundesjö Kwart (2013) visar om att de ridlärare som har ett hästfokus under lektionen fokuserar mindre på eleverna och mer på hästarna. Lundesjö Kwart (2013) visar också att de ridlärare som har ett elevfokus generellt undervisar med fler instruktioner oavsett instruktionstyp. De ridlärare som i den aktuella studien instruerade mest om hästens agerande instruerade också mycket om ryttarens agerande. Det kan tänkas rimligt att ridlärarna som har ett

hästfokus under lektionen också är de som ger flest instruktioner om hästens agerande. I aktuell studie ger ridlärarna med högt antal instruktioner om hästens agerande, Annelie, Sara och Karin även många instruktioner generellt, vilket inte ger medhåll till resultatet i Lundesjö Kwart (2013). Vidare forskning med analys av instruktionerna följda av intervjuer med ridlärarna behövs för att kunna dra mer konkreta kopplingar.

Att lära ut ryttarkänsla

Instruktörerna i den här studien använder sig av en likartad mängd instruktioner om ryttarkänsla. I jämförelse med den mängd instruktioner som ges angående ryttarnas agerande så instrueras det lite om känsla. Lundesjö Kwart (2020) visade att ridlärare gör aktiva försök till att undervisa om en känsla men i första hand fokuserar ridlärarna på ryttarnas agerande. Lundesjö Kwart (2013) förklarar hur det är lättare att komma till undervisning i ryttarkänsla med elever på en mer avancerad nivå jämfört med elever som precis har börjat sin ryttarkarriär. Avancerade elever har lättare att komma till en dialog kring sin ridning och vad de känner i förhållande till novisa elever. Alla elever i den här studien rider på en relativt avancerad nivå och alla ridlärare har en dialog med sina elever, något som lyfter idén om att mängden instruktioner om ryttarkänsla är större jämfört med hur resultatet hade blivit om lägre nivåer på ridgrupper hade undersökts.

I flera olika studier nämns hur instruktörer och ryttare har svårt att beskriva den känsla som finns kopplad till ridningen (Andersson et al. 2012; Maw 2012 & Zetterqvist Blokhuis 2019). Det här syns tydligt i resultatet då alla instruktörerna använder ungefär samma mängd instruktioner om ryttarkänsla. De intervjuade i studien av Maw (2012) beskriver vikten av att själv aktivt rida för att som instruktör känna igen känslan som eleverna beskriver och sedan kunna instruera utifrån den. Ryttarkänsla måste upplevas fysiskt (Maw 2012). Alla ridlärare i den här studien har en hög ridlärarutbildning enligt det svenska ridlärarsystemet. För att godkännas som ridlärare enligt systemet har ett godkänt ridprov avlagts, något som tyder på att alla ridlärare i studien besitter tillräckligt hög personlig färdighetsnivå för att förstå och lära ut ryttarkänsla. Även det här stärker idén om att mängden instruktioner om ryttarkänsla inte är liten. Vidare studier om vilken mängd instruktioner om ryttarkänsla ridlärare använder för mindre avancerade ridgrupper hade varit av intresse.

Lundesjö Kwart (2020) beskriver hur ridläraren under ett ridpass agerar tolk mellan ryttare och häst. Ridlärarens roll är då att kommunicera hästens signaler och hjälpa ryttaren att välja rätt hjälpgivning i förhållande till dessa signaler. Det här framkom i resultatet till aktuell studie då ridlärarnas instruktioner om ryttarkänsla ofta fanns i samma mening som instruktioner om hästens agerande. Flera instruktioner i den här studien visar på instruktörens agerande som tolk mellan häst och ryttare. Vid flera tillfällen börjades en instruktion med att beskriva hästens agerande och övergick sedan till vilken känsla ryttaren borde ha i samband med detta agerande.

”Här är han rätt med halsen sen är han ofta ganska stel i sin hals så så länge du känner att han går att böja lite mer till vänster i sin hals så är det jättebra” (Karin)

Det finns svårigheter i att undervisa ryttarkänsla då det kräver att ryttaren ska kommunicera med hästen, agera instinktivt och med gott omdöme beroende till situationen, något som ridläraren själv måste kunna för att lära ut. (Lundesjö Kwart 2020; Maw 2012; Zetterqvist Blokhuis 2019). För att kunna undervisa om ryttarkänsla tar ridlärarna hjälp av hur hästen agerar. På så vis konkretiseras händelsen och känslan

tydliggörs för ryttaren. Ridlärarna implementerade instruktioner om ryttarens agerande i instruktioner om ryttarkänsla, då för att förtydliga vad ryttaren ska göra för att få fram rätt känsla i ridningen. Ibland använder ridlärarna alla tre nämnda instruktionstyperna i sitt instruerande av känsla. De olika instruktionstyperna hjälper varandra och förtydligar helheten av känslan hos ryttaren. Ridläraren beskriver hur ryttarens agerande påverkar hästen för att sedan stämma av att ryttaren känner samma sak. Även om instruktionen om känsla kommer i en separat mening hänger den tydligt ihop med de två första instruktionerna och den ges av ridläraren utan uppehåll.

"Jag tror Anna när du vill forma honom så blir han lite kort och lite spänd. Är det så det känns?" (Annelie)

Skifte mellan instruktionsfokus

Ridlärarna i den här studien skiftade ofta instruktionsfokus under lektionerna. Tidigare i diskussionen beskrevs det hur ridläraren Annelie skiftade mellan instruktioner om ryttarens agerande, hästens agerande och ryttarkänsla i samma mening. Det beskrivs också hur Annika lägger in en korrektion mitt i en generell instruktion. De här exemplen visar på hur ridläraren kan byta fokus mitt under en lektion. Det här stärks av Lundesjö Kwart (in press) som visade på ridlärares förmåga att instruera individuellt trots att ridlektionerna var en gruppbaserad undervisningsform. De här skiftena mellan olika typer av instruktioner kan också vara en anledning till den stora mängden instruktioner som några av ridlärarna har i denna studie. Både Karin och Annelie som har flest antal instruktioner skiftar ofta instruktionsform under sina lektioner. Annelie skiftar ofta till positiv feedback mitt i pågående instruktion och Karin instruerar många generella instruktioner skiftat med instruktioner om ryttarens agerande. Jessica, som hade lägst antal, skiftar mycket mer sällan. Hon ger ofta en instruktion och sedan tar hon en paus och byter instruktionstyp. Samma sak gäller för Annika. Annika instruerar relativt långa meningar med mycket innehåll i varje instruktion men hon slutför oftast en instruktionstyp i taget. Det skulle vara av intresse att fortsätta den här typen av studie med intervjuer under ridlektionerna för att undersöka om ridlärarna själva är medvetna om deras byten av instruktioner och om det finns ett syfte bakom dem. Även intervjuer med ryttarna hade varit intressant då det än är okänt om ryttarna klarar av att ta till sig all den information som ridlärarna förser dem med. Enligt studien av Maw (2012) anser de intervjuade ridlärarna att de pratar för mycket och att eleverna inte hinner ta till sig det som sägs. Därför vore ett elevfokus i frågan intressant.

Material, metoder och felkällor

Materialet som har använts är en del av ett större material där videoinspelningar genomförs av ridundervisning och analyseras ur ett etnometodologiskt och samtalsanalytiskt (EMCA) perspektiv. Om syftet med studien hade varit att jämföra olika ridlärare för att se skillnader och ge en generell bild av ridlärares undervisning hade materialet varit för litet, då sex stycken ridlärare är för få för att kunna ge en bild av hela populationen. Detta var inte syftet. Syftet med studien var att undersöka omfattningen av och innehållet i ridlärares instruktioner. För det här syftet har den kvalitativa metoden med analys av filmerna varit av högsta prioritet och den kvantitativa delen med figur 1-6 samt tabell 1 finns för att hjälpa läsaren att urskilja fördelningen inom ridläraren samt ge möjlighet att studera och diskutera eventuella skillnader mellan ridlärarna. Eventuella felkällor i aktuell studie ligger därför i analysdelen. En felkälla kan vara att tolkningen av den transkriberade texten förändras från början till slut,

framför allt då vissa instruktionstyper liknar varandra och ibland var svåra att skilja åt. Korrekationer och instruktioner om ryttarens agerande var de mest likartade instruktionstyperna och det finns en risk att analysen skiljer sig åt mellan den första transkriberade texten och den sista. En annan felkälla kan vara det inspelade materialet som bitvis var svårare att höra. Då delar av analysen baseras på vissa specifika ord kan fel uppkomma om vissa ord inte uppfattades korrekt vid transkriberingen. Om studien hade gjorts igen hade jag valt att analysera en instruktionstyp i taget för att minimera felkällorna vid analysen. Om analysen hade börjat med till exempel alla korrekationer hos en ridlärare i taget och sedan positiv feedback hos en ridlärare i taget hade det varit lättare att analysera likvärdigt mellan ridlärarna.

Framtida studier

Framtida studier och studier som skulle bygga vidare på den här studien är att intervjua ridlärarna efter lektionerna för att få en bild av hur de uppfattar sin användning av olika instruktioner. På så sätt går det att få en bild av ridlärarnas medvetenhet, något som skulle kunna användas vid undervisning vid ridlärarutbildningar. Även en kvantitativ studie med fler ridlärare skulle vara av intresse för att aktivt jämföra olika ridlärares användning av instruktionstyper. Detta skulle då vara en komplettering till den aktuella kvalitativa studien. En intervjustudie om ridelevers möjlighet att ta åt sig feedback och flera olika typer av feedback inom kort tid skulle öppna för frågan om ridlärarnas skiften mellan instruktioner hjälper eleverna att förstå ridningen eller om det försvårar elevernas möjlighet att lära. Den aktuella studien är en start som öppnar många vägar för den som är intresserad av ridlärares kommunikation under ridlektioner.

Slutsats

De sex deltagande ridlärarnas undervisning och instruktioner hade en hel del gemensamma drag. De använde både gruppbaseade instruktioner och individuella instruktioner under sina ridlektioner. Fokus för de individuella instruktionerna är positiv feedback, feedback om förbättringspotential och instruktioner som ska utveckla elevernas ryttarkänsla. Positiv feedback och instruktioner om ryttarnas agerande var de två mest använda instruktionstyperna. Detta ger en insikt i ridlärares komplexa arbete med att instruera ridgrupper.

SAMMANFATTNING

När jord- och skogsbruket moderniserades och maskiner tog över hästarnas roll i samhället växte ridskolorna i Sverige fram. Instruktorerna på ridskolorna var militärer och ridlektionerna var auktoritära och kulturen var hierarkisk. I mitten av manegen stod ridläraren och gav kommandon till de ridande som i sin tur lydde utan att ifrågasätta. Under mitten av 80 - talet fanns cirka 100 ridklubbar i Sverige. I början av 2000 - talet hade antalet uppgått till över 1000 stycken, varav ungefär hälften bedrev ridskoleverksamhet. I takt med att antalet ridande på ridskola ökade blev också barn och ungdomsverksamheten större. Idag har ridskolorna runt om i Sverige upplägg som liknar varandras. Ridläraren ger instruktioner medan eleverna rider och utför en övning. Vissa ridlärare undervisar glesare och med många gruppinstruktioner medan andra ridlärare undervisar tätare och med individuella instruktioner i kombination med gruppinstruktioner. Ridning är en form av praktisk kunskap. Den praktiska kunskapen består av att ryttaren använder sin kropp för att påverka hästen. När en nybörjare ska öva

upp sin praktiska erfarenhet krävs tid, träning samt en lärare som klarar av att förmedla konkreta instruktioner kopplat till en abstrakt känsla. Ridlärare har en viktig roll i utveckling av ryttarkänsla hos elever. Syftet med studien var därför att undersöka omfattningen av och innehållet i instruktioner under ridlektioner.

Studien grundas på sex stycken videoinspelade ridlektioner med sex olika ridlärare. Videofilmerna, som är en del av ett större material, har i denna studie transkriberats, analyserats och sammanställts. Ridlektionerna var mellan 45 och 60 minuter i längd och all undervisning skedde i grupp. Instruktionstyperna är valda av mig och de typerna som används under ridlektioner är generella instruktioner till gruppen, direktiv, positiv feedback, korrektioner, instruktioner om ryttarens agerande, instruktioner om hästens agerande och instruktioner om ryttarkänsla.

De sex deltagande ridlärarnas undervisning och instruktioner hade en hel del gemensamma drag gällande omfattningen av de olika instruktionstyperna. Positiv feedback och instruktioner om ryttarens agerande var de två mest använda instruktionstyperna. Den ridlärare som hade högst procent positiv feedback gav 38% positiv feedback under en lektion. Resultatet visade att den instruktionstyp som användes minst var korrektioner. Som mest användes korrektioner vid 4% av undervisningen under en lektion. Resultatet visar också att ridlärare kontinuerligt skiftar fokus under ridlektionerna. Detta genom att ge en instruktion i taget och sedan byta instruktionstyp. Ridlärarna skiftar även instruktionstyp under samma mening. En mening kan innehålla instruktioner om ryttarens agerande, hästens agerande, ryttarkänsla och positiv feedback. Ridlärare skiftar ibland fokus mellan gruppbaseade instruktioner och individuella instruktioner i samma mening.

Studiens slutsats blev att de sex deltagande ridlärarnas undervisning och instruktioner hade en hel del gemensamma drag. De använde både gruppbaseade instruktioner och individuella instruktioner under sina ridlektioner. Fokus för de individuella instruktionerna är positiv feedback, feedback om förbättringspotential och instruktioner som ska utveckla elevernas ryttarkänsla. Positiv feedback och instruktioner om ryttarnas agerande var de två mest använda instruktionstyperna. Detta ger en insikt i ridlärarens komplexa arbete med att instruera ridgrupper

FÖRFATTARENS TACK

Först och främst vill jag tacka min handledare Susanne Lundesjö Kvart som har hjälpt mig väldigt mycket genom hela processen. Sussis intresse och entusiasm gör det omöjligt att ämnet annat än spännande. Jag vill också tacka min bästa vän och ridlärarkollega Matilda som regelbundet diskuterar vår yrkesroll med allt vad det innebär. Slutligen ett tack till Daniel som har försett mig med internet, bra arbetsförhållanden och *smooth jazz*, världens bästa studiemusik. Tack!

REFERENSER

Litteratur

Andersson, P., Bornemark, J., Ekström Von Essen, U., Habib Engqvist, J., Svanberg, I. & Zetterqvist Blokhuis, M. (2012). *Kentauren - Om interaktion mellan häst och människa*. 1:a uppl. Stockholm: E-print.

- Annerstedt, C. (2002). *Idrottsämnetts didaktik - Tyska bidrag*, Göteborg: Göteborgs universitet.
- Aronsson, A. & Zetterqvist Blokhuis, M. (2001). *Anvisningar för ridlektion*. 3:e uppl. Ridskolan Strömsholm: Västerås Tryckpartners ab.
- Ekström, A. & Lindström, O. (2012). Instruction-in-Interaction: The Teaching and Learning of a manual skill. *Springer Science*, ss. 27-49.
- Goodwin, C. (2000) Action and embodiment within situated human interaction. *Journal of Pragmatics*, vol. 32, ss. 1489-1522.
- Hagström, E. (2014). En pedagogisk relation mellan människa och häst. På väg mot en pedagogisk filosofisk utforskning av mellanrummet. *Pedagogisk Forskning i Sverige*, vol. 2-3, ss. 133-152.
- Johnson, C. E., Weerasuria, M. P. & Keating, J. L. (2020). Effect of face-to-face verbal feedback compared with no or alternative feedback on the objective workplace task performance of health professionals: a systematic review and meta-analysis. *BMJ Open*, 25 Mars.
- Larsson, Y. (2014). *Kan känslan för ridning läras med hjälp av feedback?*, Umeå Universitet. Pedagogiska institutionen.
- Lundesjö Kwart, S. (2013). *Ridlärarens pedagogiska praktik - en verksamhetsteoretisk studie*, Uppsala: Uppsala Universitet.
- Lundesjö Kwart, S. (In press). *Instructions in horseback riding - The collaborative achievement of an instructional space*. Learning, Culture and Social Interaction.
- Lundesjö Kwart, S. (2020). *Konsten att undervisa ryttare - En studie om ridlärarens pedagogiska praktik*. Digital Comprehensive Summaries of Uppsala Dissertations from the Faculty of Educational Sciences 18. Uppsala: Acta Universitatis Upsaliensis.
- Lundin, K. (2016). Är det bra när tränaren säger "bra"? *Svensk idrottsforskning: organ för centrum för idrottsforskning*.
- Lundgren, C. (2017) Ridtränarens kommunikation under privatlektioner i dressyr: En samtalsanalytisk studie. *Scandinavian Sport Studies Forum*, vol. 8, ss. 67-86
- Maw, S. J. (2012). *What Does it Mean to Teach Riding? A Snapshot of Contemporary Practices in England and Western Australia*, Perth: Murdoch University.
- Miesner, S., Prutz, M., Plewa, M. & Frömring, A. (2003). *Ridhandboken 1 - Grundutbildning för ryttare och häst*. 2:a uppl. Lund: Svenska ridsportförbundet.
- Patel, R. & Davidsson, B. (2011). *Forskningsmetodikens grunder*. 4:1 uppl. Lund: Studentlitteratur AB.
- Vetenskapsrådet. (2017). *God Forskningssed*. VR1708, ISBN 978-91-7307-352-3

Schegloff, E. A. (1996). Confirming allusions: Toward an empirical account of action. *The American Journal of Sociology*, vol. 102, ss. 161-216

Thorell, G. (2017). *Framåt March - Ridläraryrollen från dåtid till samtid med perspektiv på framtid*. 1:a uppl. Kålleröd: Ineko AB.

Thorell, G. (2018). From giving orders to engaging in dialogue: Military norms being challenged at the Swedish riding school. *International Review for the Sociology of Sport*, vol. 53, ss. 451-470.

Van Duijvenvoord, A. C. K., Zanolie, K., Rombouts, S. A. R. B., Raijmakers, M. E. J. & Crone, E. A., (2008). Evaluating the Negative or Valuing the Positive? Neural Mechanisms Supporting Feedback-Based Learning across Development. *The Journal of Neuroscience*, vol. 28, ss. 9495-9503.

Zetterqvist Blokhuis, M. (2019). *Interaction Between Rider, Horse and Equestrian Trainer – a challenging puzzle*. 1:a red. Stockholm: Södertörn Doctoral Dissertations.

DISTRIBUTION:

**Sveriges Lantbruksuniversitet
Enheten för hippologutbildning
Box 7046 750 07 UPPSALA
Tel: 018-67 21 43**

**Swedish University of Agricultural Sciences
Unit for Equine Science
Box 7046 750 07 UPPSALA
Tel: +46-18 67 21 43**
